

Muistio

Veneilyn kulttuuriperinnön komitean perustamiskokous 29.1.2026 klo 17.30, Olympiastadion

Läsnä: Elina Linkopuu (TaPS), Ari Aro (SPS), Tapani Koskela (HSS, 6mR) Catarina Welin (NJK), Aari Mäkelä (LLV), Timo Nurmilaukas (HSK, HSF) Rolf Erikson (HSK), Heikki Häyhä (HSS), Pirkka Leino (ASS), Topiantti Äikäs (SPV, LrPS), Tuomas Finne (SPV, SPS)

1. Esittäytymiset

Todettiin, että läsnäolijoilla on monipuolista ja syvälistä taustaa veneilyn kulttuuriperinnön kysymyksiin. Moni toiminnasta kiinnostunut ei päässyt tilaisuuteen mukaan. He ovat komitean jakelussa mukana ja lämpimästi tervetulleita komitean seuraaviin kokouksiin ja työskentelyyn.

2. Veneilytoimikunnan ja SPV:n esittely, Topiantti Äikäs

SPV:n Veneilytoimikunnan pj. Topiantti Äikäs esitteli Veneilytoimikunnan ja SPV:n toimintaa. Ks. tarkemmin: spv.fi/luottamustoiminta Perustettavan kulttuuriperinnön komitean puheenjohtajan toivotaan osallistuvan myös Veneilytoimikuntaan.

3. Miksi kulttuuriperinnön komitea perustetaan, Tuomas Finne

Perinteiden vaaliminen sekä veneilyyn liittyvän osaamisen, taitojen ja elämäntavan siirtäminen eteenpäin on kirjattu useimpien veneseurojen sääntöihin ja on laajemminkin tärkeä osa jäsenseurojemme toiminta-ajatusta. Veneseurat ovat Suomen vanhimpia yhdistyksiä ja ne kantavat mukanaan monin tavoin ilmenevää ja huomattavaa kulttuurista perintöä. Tälle seurojen toimintaa yhdistävälle teemalle on perusteltua luoda kokoava ja yhteisissä tavoitteissamme avuksi oleva rakenne ja konkreettisissa teoissa hyödyksi oleva toimija.

Kommenteista nostona: koska kyse on vapaaehtoistyöstä, tavoitteiden ja vaatimustason on voitava mukautua paikallisesti ja seurojen onkin hyvä määritellä itse odotuksensa omista lähtökohdistaan käsin.

4. Tuulta ja tyyntä, veneilyn aineellisen kulttuuriperinnön digitointihanke, Pirkka Leino ja Heikki Häyhä

Ensisijaisena tavoitteena on valokuvien, piirustusten ja muiden dokumenttien digitointi, tunnistus ja tallentaminen yleisölle avoimeen sähköiseen tietokantaan. Tarkoituksena on tarjota turvallisia ja luotettava tapoja tallentaa arvokkaita aineistoja.

[Seuroille osoitettu kysely toimii projektin lähtölaukauksena.](#)

Lomakkeella kartoitetaan seurojen hallussa olevan aineiston tilannetta. Kyselyn jälkeen hankkeen koordinoijat ovat yhteydessä seuroihin, jotka haluavat olla mukana hankkeessa. Hanke tuottaa selkeän mallin seurojen hallussa olevan arvokkaan aineiston digitointiin ja tallentamiseen. Tätä mallia seurat voivat käyttää myös tulevaisuudessa. Kyselyyn vastaaminen ei sido mihinkään.

Lisätietoa Pirkka Leino ja Heikki Häyhä, sekä Venemessuilla SPV:n osastolla 7.2. klo 12.30. jolloin tekijät esittelevät hanketta

Huomiona esitettiin, että digitointihankkeen onnistuminen edellyttää, että seurat määrittelevät ensin oman strategiansa kokoelmiensa hoidosta. Digitalisaatio ei ole ratkaisu sinänsä, ja siihen liittyy sekä vastuita että riskejä: aineistojen oikeellisuus, käyttö- ja julkaisuoikeudet, GDPR sekä mahdollinen sisällön väärinkäyttö on huomioitava. Seurojen omat sisäiset ohjeet ovat tärkeitä.

Esimerkiksi SPV:n tuottama selkeä ja kevyt digitoinnin ja arkistoinnin käsikirja tukisi erityisesti pieniä seuroja.

5. Museoviraston avustukset, Hannu Matikka

Hannu Matikka esitteli erilaisia tapoja saada rahoitusta seurassa olevan aineiston tallentamiseen ja kunnostamiseen. Mahdollisia rahoittajia ovat esimerkiksi Museovirasto, Kulttuurirahasto. Avoinna olevat haut löytyvät osoitteesta www.haeavustuksia.fi

Kulttuuriperinnön komitean roolina voisi olla tiedottaa seuroille, millaisia erilaisia tukia ja avustuksia on haettavissa.

6. Keskustelu: Mitä kaikkea on veneilyn kulttuuriperintö?

Kulttuuri voidaan ja kannattaakin käsittää hyvin laajasti. Kulttuuria on aineellista ja aineetonta. Tärkeänä pidettiin, että kulttuuria ei kannata rajata ajallisesti, vaan myös uutta pitää vaalia ja tallentaa. Veneilyn kulttuuriperintöä on muun muassa:

- i. Veneet
- ii. Veneiden piirustukset
- iii. Valokuvat
- iv. Merimiestapa, käyttäytyminen vesillä, tapakulttuuri
- v. Osaaminen, taidot, tiedot
- vi. Pursiseurojen rakennukset, paviljongit, venevajat ym.
- vii. Arkkitehtuuri
- viii. Rakennettu ympäristö
- ix. Esineet, välineet
- x. Ruuat, juomat
- xi. Veneilyn kulttuuriympäristö
- xii. Veneilyn infrastruktuuri
- xiii. Folklore
- xiv. Tekstit, kirjallisuus, runot, laulut
- xv. Talkooperinne
- xvi. Arpajaisveneet
- xvii. Seurojen uniformut
- xviii. Juhlat
- xix. Initiaatoriitit
- xx. Kaikki on osa kulttuuria

7. Keskustelu: komitean tarkoitus ja tehtäväkenttä

Komitea voisi auttaa seuroja tunnistamaan, tallettamaan, säilyttämään ja kunnostamaan historiallisesti, kulttuurisesti ja käyttöarvoltaan tärkeää perintöä. Konkreettisesti tämä voisi tarkoittaa sujuvia toimintamalleja, tallentamiskaluston lainaamista, parhaiden käytäntöjen jakamista, viestintää ja koulutusta.

Seurojen historiatoiminnan jatkuvuus edellyttää, että löytyisi vastuhenkilöt (hienoa, jos eri ikäisiä!) huolehtimaan kokoelmien kokonaisnäkemyksestä ja säilyttämisestä. On tärkeää arvioida, mitä aineistoa tulee säilyttää ja miten se järjestetään ja huomioida, että nykyhetken materiaali on tulevaisuuden historiaa. Kulttuuriperinnön elävänä pitäminen edellyttää aktiivista oman historian jakamista ja tapoja sitouttaa erityisesti lapset ja nuoret esimerkiksi esineiden ja tarinoiden kautta.

Muuan tapa jaotella komitean tehtäväkokonaisuuksia voisi olla toiminnan rajaaminen aineellisen ja aineettoman kulttuuriperinnön kokonaisuuksiin. Sovimme, että jatkamme keskustelua komitean tavoitteista ja tehtäväkentästä seuraavassa kokouksessamme.

8. Järjestäytyminen ja toiminnan jatkaminen

Toimikunnan alaisuuteen tulevan komitean järjestäytymistä ei säädellä liiton säännöissä. Komitea voi määritellä järjestäytymisensä tavan ja toimintansa (Veneilytoimikunnan alaisuudessa) varsin itsenäisesti.

Sovimme, että valitsemme komitealle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan seuraavassa kokouksessamme. Muistiolounnokseen esitettyjen kommenttien perusteella voisi harkita myös mallia, jossa perinteisen pj., vpj. -mallin sijaan työtä edistäisivät eri osa-alueilla toimivat koordinaattorit. Kokouksen osallistujia ja komitean toiminnasta kiinnostuneita pyydetään välittämään tietoa omalla alueellaan henkilöille, jotka saattaisivat olla kiinnostuneita osallistumaan työhön ja keskusteluun kulttuuriperinnön hyväksi.

Klo 19.58, aplodien saattamana julistimme Veneilyn kulttuuriperinnön komitean perustetuksi

Viestimme kulttuuriperinnön komitean toiminnan aloittamisesta näkyvästi viimeistään seuraavan kokouksen jälkeen. Tuomas laatii muistion, jonka lähettää tilaisuuden osallistujille kommentoitavaksi. Tämän jälkeen muistio jaetaan kaikille toimintaan kiinnostuksensa osoittaneille.

Seuraava kokous: 4.3.2026 klo 17.30, Olympiastadion, Teams